

безпосередня робота над моделлю. При цьому фасилітатори можуть заздалегідь підготувати попередню модель, створену на підставі наукової літератури, а також результатів анкетування, або перша фасилітаційна сесія може починатися «з чистого аркуша», без попередньої моделі. У проміжках між сесіями фасилітатори здійснюють додаткову роботу - допрацьовують модель проблеми з урахуванням нових даних, отриманих від стейкхолдерів. На підставі допрацьованій моделі, яка відбиває картину проблеми, спільно зі стейкхолдерами відбувається розробка рішень.

УДК 656.022.1(100)

ПАРТНЕРСЬКО-КОНКУРЕНТНІ ЗАСАДИ МУЛЬТИМОДАЛЬНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ

PARTNER-COMPETITIVE PRINCIPLES OF MULTIMODAL TRANSPORTATION

*канд. екон. наук І.В. Волохова, канд. екон. наук В.А. Волохов
Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)*

*PhD (Econ.) I.V. Volokhova, PhD (Econ.) V.A. Volokhov
Ukrainian state university of railway transport (Kharkiv)*

Мультимодальні перевезення є найбільш перспективним напрямом для розбудови транспортної системи України. Конкурентоспроможність та ефективність транспортної системи країни визначається не стільки існуванням окремих видів транспорту, скільки їх модальною інтегрованими та інтегрованістю на регіональному, національному та міжнародному рівнях.

В умовах сьогодення функціонування ринку мультимодальних перевезень є ефективним напрямом формування потужної транспортної системи країни, оскільки дає можливість збільшити обсяги перевезень по всій території країни та залучити національні транспортні компанії до цього процесу, що сприятиме підвищенню конкурентоспроможності України на світовому ринку. Удосконалення транспортних послуг сприятиме розвитку мережі вже існуючих транспортних коридорів. Проте, не варто забувати, що разом з перевагами, мультимодальні перевезення вважаються одним із найскладніших різновидів логістичного процесу.

Розвиток міжнародної торгівлі в умовах складних євроінтеграційних

процесів характеризується посиленням ролі та значення міжнародних перевезень, в тому числі, мультимодальних, які базуються на організації доставки вантажів декількома видами транспорту за єдиним контрактом (перевізним документом), при спрощенні процедур транспортно-митного оформлення, оптимізації платежів клієнтури у порівнянні з сумарними оплатами окремим перевізникам й іншим учасникам доставки. Крім того, розширення зовнішньої торгівлі України з країнами Європи в рамках тимчасового застосування Угоди про асоціацію Україна-ЄС спонукають вітчизняні транспортні підприємства здійснювати заходи щодо наближення параметрів функціонування до сучасних стандартів якості та ефективності перевезень вантажів.

На разі мультимодальні перевезення набувають розвитку в умовах зміни економічної та політичної ситуації в країні, кризового стану підприємницького сектору, що вимагає пошуку адекватних сьогоднішнім технологій налагодження транспортно-економічних зв'язків суб'єктів господарювання, розробки нових маршрутів, наприклад таких як формування нового «шовкового шляху» з України до Китаю в обхід території Росії. В цих умовах посилюється значення мультимодальних перевезень, які дозволяють, з одного боку, оптимізувати часові та фінансові витрати; клієнту зручно та надійно мати справу з однією відповідальною компанією замість налагодження чисельних контактів, а з іншого – вимагають більшої злагодженості дій учасників перевізного процесу, які б діяли на ринку як бізнес-партнери.

Мультимодальний сегмент ринку вантажних перевезень може стати тим елементом економіки, що дозволяє бізнесу оптимізувати витрати та знаходити резерви для забезпечення рентабельного процесу транспортного виробництва; з макроекономічної точки зору даний напрям транспортного розвитку слід розглядати ще і як потужний елемент антикризових заходів, що поєднує переваги різних перевізників і дозволяє зменшити прояв їх внутрішніх негативних чинників.

Подальший розвиток мультимодальних перевезень вантажів ґрунтується на формуванні дієвого механізму реалізації партнерсько-конкурентних засад мультимодальних перевезень. Водночас, реалізація партнерсько-конкурентних відносин має спрямовуватися на забезпечення економічної безпеки мультимодальних перевезень, створювати об'єктивні умови для підвищення соціальної відповідальності, встановленню економічних відносин, що сприятимуть комплексному розвитку всіх учасників доставки. Ці напрямки потребують проведення подальших наукових досліджень.

[1] Чорний В.В. Партнерсько-конкурентна парадигма економічної безпеки підприємств у мультимодальних перевезеннях вантажів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2016_4_10

[2] Комбіновані системи перевезень вантажів. Їх переваги та недоліки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://studopedia.org/14-50364.html>.

[3] Сич Є.М. Інноваційно-інвестиційні комплекси транспорту: методологія формування та розвитку : [монографія] / Є.М. Сич, В.П. Ільчук. – К. : Логос, 2006. – 264 с.

[4] Петренко О.І., Дереповська Т.В. Проблеми розвитку мультимодальних перевезень в Україні та шляхи їх розв'язання / Ефективна економіка / 2017, № 5. – 7 с.

[5] Про схвалення Національної транспортної стратегії України на період до 2030 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/430-2018-%D1%80>

УДК 656.2

ОБ'ЄКТИ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ ЯК ЗАГРОЗА ЕКОЛОГІЧНІЙ БЕЗПЕЦІ

RAILWAY OBJECTS AS A THREAT TO ENVIRONMENTAL SECURITY

Т.М. Гайворонська, Т.М. Глушенко

Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)

T.M. Glushenko, T.M. Hayvoronska

Ukrainian State University of Railway Transport (Kharkiv)

На сьогоднішній день існує велика кількість підходів до визначення екологічної безпеки. У сфері економічних знань «екологічна безпека» визнається від того, яке її значення в економічному розвитку держави. Так, існує точка зору, що це певний стан – ступінь адекватності екологічних умов завданням збереження здоров'я населення і забезпечення тривалого соціально-економічного розвитку.

Виходячи з такого визначення, забезпечення екологічної безпеки можна оцінити в грошовому еквіваленті.

Правове ж визначення поняття екологічної безпеки має два основні підходи.

Перший підхід полягає в тому, що екологічна безпека розглядається як певний стан. ЗУ «Про охорону навколишнього природного середовища» дає таке поняття. Екологічна безпека визначається як стан навколишнього природного середовища, при якому забезпечується попередження погіршення екологічної обстановки та виникнення небезпеки для здоров'я людей (ст. 50).

Другий підхід до визначення екологічної безпеки в розумінні її як певної діяльності, розглядає її як систему заходів, спрямованих на захист